

4

**ELÄKETURVAKESKUKSEN
TUTKIMUSPOLIITTINEN OHJELMA**

ELÄKETURVAKESKUS
PENSIONSSKYDDSCENTRALEN

Monisteita
Papers

Markku Hänninen

15.2.1995

ELÄKETURVAKESKUKSEN UUDISTETTU TUTKIMUSOHJELMA

Eläketurvakeskuksen tutkimusohjelmat on tähän asti tehty muutaman vuoden välein, viimeksi vuonna 1992. Niissä on keskitytty Eläketurvakeskuksen sosiaalipoliittiseen tutkimustoimintaan. Ohjelma on koostunut verraten täsmällisesti ja sitovasti määritellyistä yksittäisistä tutkimuksista.

Nyt käsillä oleva ohjelma on laadittu toisenlaisella periaatteella. Ohjelmassa esitellään Eläketurvakeskuksen tiedontuotannon periaatteet ja painotukset. Niiden valintaperusteet ja merkitys voidaan tällöin esitellä kattavammin ja syvällisemmin kuin tähänastisissa tutkimusohjelmissa on ollut tapana. Ohjelmaa voidaan perustellusti nimittää tutkimuspoliittiseksi ohjelmaksi, joka suuntaa tutkimustoimintaa ja rajaa aihealueita keskipitkällä tähtäyksellä.

Uuden menettelyn tarkoituksena on antaa Eläketurvakeskuksen hallitukselle ja sidosryhmille perusteellisempi kuva ehdotetuista linjauksista, ja sitä kautta paremmat edellytykset vaikuttaa ETK:n tutkimustoiminnan suuntaamiseen.

Tutkimuspoliittinen ohjelma antaa Eläketurvakeskuksen tutkijoille ja muille tiedontuotannosta vastaaville henkilöille aikaisempaa selkeämmät lähtökohdat muokata omaa tehtäväaluettaan vaatimusten mukaan. ETK:n nykyisen tavoiteohjauksen mukaisesti tutkijoiden ja tutkimusryhmien tavoitteet ja aikataulut määrittyvät täsmällisemmin tavoitekeskusteluissa ja vuosittaisissa toimintasuunnitelmissa.

Tutkimusosasto

15.2.1995

ELÄKETURVAKESKUKSEN TUTKIMUSPOLITIikka LÄHIVUOSINA

I Eläketurvakeskusken tutkimustoiminnan periaatteet

Työeläkejärjestelmän keskuslaitoksena eläketurvakeskuksen tehtävänä on tuottaa työeläkejärjestelmää palvelevaa tietoa. Eläketurvakeskuksen ohjesäännön määrittelevässä asetuksessa todetaan erityisesti, että Eläketurvakeskuksen tehtävänä on mm "suorittaa työntekijäin sekä maatalousyrittäjien ja muiden yrittäjien eläketurvaa koskevia tutkimuksia ja laatia sitä koskevia tilastoja". Tämä muistio pyrkii määrittelemään, mihin tutkimustoiminnalla lähitulevaisuudessa pyritään.

Eläketurvakeskuksessa tutkimustoiminta kuuluu erityisesti tutkimusosastolle, mutta eräiltä osiltaan myös suunnitelu- ja laskentaosastolle sekä tilasto-osastolle. Lisäksi osa lakiosaston tuotteista voitaisiin laskea tutkimuksiksi.

Tutkimuksella tarkoitetaan tässä yhteydessä sellaista tiedon tuottamista, jolla pyritään edesauttamaan työeläkejärjestelmän kehittämistä tai sen sopeuttamista muuttuviin olosuhteisiin. Se voi olla perustutkimuksen luonteista tai käytännön päätöksentekoon kiinnittyvää. Tutkimuksella pyritään arvioimaan järjestelmän toimintaa, seuraamaan sen kehitystarpeita tai ennakoidaan uudistusten seurauksia.

Säännöllistä tilastojen tuottamista tai rutiininomaisia kustannuslaskelmia ja ennusteita ei lasketa tutkimustoiminnan piiriin.

Tärkein tutkimustoiminnalle asetettava vaatimus on luotettavuus. Se taataan parhaiten käyttämällä yleisesti hyväksytyjä tieteellisiä tutkimusmenetelmiä. Käytännön tarpeita palveleva tutkimus joudutaan usein tuottamaan nopeasti, jolloin kaikkia tieteellisiä varmistuskeinoja ei ole mahdollista käyttää. Tällöinkin tutkimustiedon käyttäjille on pyrittävä antamaan mahdollisimman selkeä käsitys tiedon varmuusasteesta.

Tutkimusosastolla on osastopäällikkö ja yhdeksän tutkijaa. Tilasto-osaston ja suunnitelu- ja laskentaosaston panos tutkimusluontoiseen toimintaan voidaan arvioida 3-5 henkilöksi vuosittain. Tämä henkilöstö tekee kaikki tutkimukseen liittyvät työt aineiston hankinnasta julkaisujen painokuntoon saattamiseen asti, koska apuhenkilökuntaa ei ole. Lähivuosina Eläketurvakeskuksen tutkimusresursseihin ei suunnitella muutoksia.

Tutkimustoiminnan painoalueiden yhteydessä on arvioitu myös niihin tarvittavan ja käytettävissä olevan

Tutkimusosasto

15.2.1995

tutkijatyövoiman määrä. Tässä yhteydessä on kuitenkin todettava, että ehkä 20-30 prosenttia tutkijoiden työpanoksesta menee muuhun kuin varsinaiseen tutkimustoimintaan (esim. artikkelit, esitelmät, koulutus ym.).

II Tutkimustoiminnan painoalueet

II.1. Eläketurva kansantaloudessa

Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan puutteena on taloudellisen tutkimustoiminnan niukkuus. Toiminta on painottunut tutkimuksiin, joissa eläkejärjestelmää ja sen vaikutuksia on tarkasteltu sosiaalipoliittisesta näkökulmasta. Tästä syystä myös tutkimusosaston henkilökunta on pääasiassa koostunut sosiologian ja sosiaalipolitiikan tutkijoista.

Itse asiassa Suomesta pitkälti puuttuu sosiaaliturvaa koskeva kansantaloustieteellinen perustutkimus. Sosiaalipoliittinen tutkimus korostaa mielellään sosiaaliturvan merkitystä hyvinvointistrategiana paneutumatta sen aiheuttamaan kokonaistaloudelliseen raskautukseen. Kansantaloustieteeseen taas kuuluu keskeisenä ajatus, että sosiaalikulutukset ja sosiaalitulot ovat ennen kaikkea markkinoita sääteleviä tekijöitä. Nämä käsitykset eivät välttämättä ole vastakkaisia, mutta kokonaiskuvan muodostaminen näyttää vaikealta.

Nykyisin kuitenkin merkittävä osa sosiaalipoliittisesta tutkimuksesta tarkastelee nimenomaan taloudellisia kysymyksiä sosiaalisesta näkökulmasta. Tähän ryhmään kuuluvat useiden tutkimuslaitosten köyhyys- ja tulonjakotutkimukset sekä erilaiset sosiaalimenojen kehitystä kuvaavat mallit.

Lähivuosina Eläketurvakeskuksen näkyvin panos kansantaloudellisissa kysymyksissä keskittyy arviointeihin eläkekustannusten ja niiden rahoituksen kehityksestä. Näitä ennusteita voidaan entisestään syventää ja niihin voidaan myös liittää perusteltuja suosituksia vastaisesta kehityksestä.

Eläketurvakeskus on perinteellisesti toiminut valtakunnallisena työeläkemenojen ja maksujen arvioijana. Se on tuottanut perusmateriaalin, jota erilaiset komiteat, toimikunnat ja työryhmät ovat käsitelleet raporteissaan. Toistaiseksi on keskitytty palvelemaan toimikuntien pyyntöjä ja kehittämään malleja, joilla tarvittavat laskelmat saadaan aikaan. Eläketurvakeskus kykenee suhteellisen vähäisillä lisäresursseilla tai vain olemassaolevien resurssien uudella suuntaamisella tuottamaan laajojakin herkkyysoanalyseja erilaisten talous- ja väestökehitysvaihtoehtojen vaiku-

Tutkimusosasto

15.2.1995

tuksista. Suunnitelmissa on lisätä viimeksi mainittua palvelua.

Koska Eläketurvakeskuksen ja eläkelaitosten rekisterit antavat mahdollisuuden vakuutettujen ansiotoiminnan seuraamiseen koko elinkaaren ajalta, tätä koskevaa tutkimusta tulee jatkaa ja laajentaa. Tässä yhteydessä arvioidaan mm. työnantajien ja palkansaajien vakuutusmaksun taloudellisia vaikutuksia.

Eläketurvakeskuksen on myös syytä kiinnittää huomiota työelämän muutosprosessiin. On mahdollista, että työsuhteet kehittyvät katkonaisempaan ja epävakaampaan suuntaan ja että yrittäjätoiminta lisääntyy palkkatyön kustannuksella. Tätäkin kehitystä voidaan selvittää ja seurata työeläkejärjestelmän rekistereiden avulla.

Yritysten työeläkemaksujen systemaattinen tilastointi vuodesta 1992 lähtien antaa mahdollisuuden mm. yritysten välillisiä työvoimakustannuksia koskeviin selvityksiin.

Katsauksia työeläkejärjestelmän toiminnasta täydennetään aikasarjakatsauksilla järjestelmän kannalta keskeisistä suureista ja niiden kehityksestä.

Taloudelliseen ja sitä palvelemaan tutkimustoimintaan on käytettävissä noin neljä tutkijatyövuotta.

Parhaillaan selvitetään mahdollisuuksia lisätä Eläketurvakeskuksen omaa panosta taloudellisessa tutkimuksessa myös tutkijavaihoilla.

II.2. Eläketurvan sosiaalipoliittinen perustutkimus

Vaikka taloudellisen tietämyksen ja talouskehityksen ennakoinnin merkitys tällä hetkellä korostuu maailmantalouden yleisen tasapainottomuuden, Suomen jättiläistyöttömyyden ja julkisen sektorin velkaantumisen takia, on muistettava, että eläkejärjestelmä on ennen kaikkea sosiaalipoliittinen instituutio. Sen tarkoituksena on turvata kansalaisten hyvinvointi määrättyissä tilanteissa, eli käyttää olemassaolevia taloudellisia resursseja määrättyjen sosiaalisten riskien eliminoimiseen tai vähentämiseen.

Eläkejärjestelmän sosiaalipoliittisesta luonteesta johtuu, että sen perusteita ja toimintaperiaatteita on jatkuvasti tutkittava ja selkiytettävä.

On mm. selvitetävä, millaiselle oikeudenmukaisuuskäsitykselle ja millaiselle hyvinvointiteorialle (kokonais)eläketurva perustuu. Periaatteita koskeva tutkimustyö on pääasiassa käsitteellistä ja sosiaalifi-

Tutkimusosasto

15.2.1995

losofista analyysia. Sen käytännöllinen merkitys on pyrkimyksessä osoittaa, mistä periaatteista voidaan olosuhteiden muuttuessa tinkiä, ja missä pisteessä periaatteista tinkiminen merkitsee tosiasiallisesti järjestelmän muuttumista toiseksi. Kokonaiseläketurvan perusteiden tutkimuksella pyritään myös selvittämään eri eläkejärjestelmien tehtäväjakoa kokonaiseläkejärjestelmässä.

Alunperin työeläke on yleensä ymmärretty eläke-aikaan siirrettynä palkkana, kun työnantaja on maksanut työeläkemaksun kokonaisuudessaan. Vuosien kuluessa lain-säädäntöön on kuitenkin tullut piirteitä, jotka ovat saattaneet muuttaa työeläketurvan sisältöä. On hyödyllistä tutkia ja sitä kautta tarkentaa kuvaa työeläketurvan ominaisuuksista.

Kansainvälisellä vertailulla ja historiallisella analyysillä on tärkeä tehtävä periaatteiden selvittelyssä. Ne antavat tietoa siitä, minkälaisiin eroihin -suuriin tai pieniin - erilaiset periaatteet eläketurvan järjestämisessä voivat johtaa.

Tämän alueen tutkimukseen on aihetta varata noin kaksi tutkijatyövuotta.

II.3. Empiirinen sosiaalitutkimus

Eläketurvakeskuksen harjoittamaa empiiristä sosiaalipoliittista tutkimusta on joskus arvosteltu siitä, että se on kallista, vie paljon aikaa ja vaatii runsaasti työvoimaa. Tällainen kuva voi erityisesti syntyä silloin, kun tutkimuskohteet ovat laajoja. Ajankohtaisten ongelmien tärkeysjärjestys saattaa tutkimuksen kestäessä muuttua, jolloin tutkimustulokset näyttävät jo ilmestyessään vanhentuneilta tai järjestelmän välittömien tarpeiden kannalta yhdentekeviltä.

Empiirinen sosiaalitutkimus pyrkii tuottamaan tietoa siitä, millaisia tarpeita väestöllä on eläketurvan suhteen ja täyttääkö eläkejärjestelmä nykyisellään ne tavoitteet, joita sille on asetettu.

Tärkeää on myös empiirisesti selvittää, hyväksyvätkö kansalaiset eläkejärjestelmälle säädetyt periaatteet ja ymmärtävätkö he ne samalla tavalla kuin niistä vastaavat päätöksentekijät. Jos näissä suhteissa ilmenee olennaisia ristiriitoja, ne on ratkaistava joko kohottamalla kansalaisten tiedontasoa tai mukauttamalla järjestelmää yleisen hyväksyttävyyden suuntaan. Järjestelmään ei voi pitkän päälle pitää yllä, ellei se vastaa kansalaisten käsityksiä oikeudenmukaisesta sosiaaliturvasta.

Tutkimusosasto

15.2.1995

Kolmas empiirisen sosiaalitutkimuksen keskeinen tehtävä on selvittää eläkejärjestelmän muutosten tosiasiallisia vaikutuksia. Tässä suhteessa tilastot antavat jo melko runsaasti informaatiota. Haastatteluja kyselytutkimukset täydentävät niitä tuottamalla tietoa ihmisten välittömästä kokemusmaailmasta.

Kyselytutkimuksilla voitaisiin myös ennakoida suunniteltujen muutosten vastaanottoa. Jonkin verran tätä on tehtykin. Silloin kun olosuhteet vaativat nopeita päätöksiä, aikapula asettaa kuitenkin tämällyypiselle tutkimukselle omat rajoituksensa.

Juuri empiirisen sosiaalitutkimuksen osalta yksityiskohtaisten tutkimushankkeiden määritys pitkällä aikavälillä on hiukan arveluttavaa. Muuttuvat tilanteet näyttävät aina poikivan uusia tutkimustarpeita ja muuttavan suunnitelmien tärkeysjärjestystä. Eräät alueet näyttävät kuitenkin melko vakailta eikä niitä koskevan tiedon tarve lähivuosina ainakaan vähene.

Empiiriseen sosiaalitutkimukseen käytetään vuosittain noin viisi tutkijatyövuotta.

II.3.1. Eläkkeelle siirtyminen

Eläketurvakeskus on tuottanut useita tutkimuksia varhaisen eläkkeelle siirtymisen yksityiskohdista. Empiirisiä tutkimuksia tältä alueelta on nytkin tekeillä. Niiden valmistuttua on vuorossa joustavien eläkejärjestelyjen nykyisten tavoitteiden ja tähänastisten tulosten evaluointi.

STM:n Tutkimus- ja kehittämissasiain neuvottelukunnan (TUKE-neuvottelukunnan) strategiasuunnitelmassa tähän painoalueeseen on laskettu työ- ja toimintakyvyn muutokset eläkkeelle siirryttäessä, joustavat eläkeikäjärjestelyt, erilaisten järjestelyjen vaikutus eläkkeiden määrään ja eläkekustannuksiin sekä asiaa koskevat kansainväliset vertailut.

Perimmäisenä tavoitteena eläkeläistymistä koskevassa tutkimuksessa on tietysti etsiä keinoja, joilla voidaan vaikuttaa eläkkeelle siirtymiseen tai eläkkeiden hakemisalttiuteen.

II.3.2. Euroopan integraatio ja kansainväliset vertailut

Eläketurvakeskus on säännöllisesti seurannut eläkejärjestelmien kehitystä ulkomailla, laatinut siitä tiedotteita ja julkaissut yleisesityksiä teollistuneiden maiden eläkejärjestelmistä. Kansainvälistä kehitystä koskevaa tietoa on pidetty työeläkejärjestelmän piirissä suuressa arvossa. Euroopan yhdenty-

Tutkimusosasto

15.2.1995

essä ulkomaisten, erityisesti eurooppalaisten eläkejärjestelmien tuntemus on entistä tärkeämpää.

Ulkomaisten eläkejärjestelmien seuranta ja niiden esittelyjä on tarkoitus jatkaa suunnilleen entiseen tapaan. Yleisesityksiä voidaan tietysti kehittää ja jopa laajentaa niistä saatavan palautteen perusteella.

Ulkomaita koskevia katsauksia voidaan yrittää täydentää tilastotiedoilla. Se on tähän asti osoittautunut hankalaksi, koska järjestelmien erot tekevät tilastojen vertailun erittäin epäluotettavaksi. Nykyisin EU:n ja OECD:n tilastot antanevat jo vankemman pohjan vertailuille.

Varsinaisessa eläkejärjestelmien tutkimuksessa keskitytään ainakin alkuvaiheessa pohjoismaisten eläkejärjestelmien ja EU-maiden eläkejärjestelmien vertailuun. Vertailussa pyritään selvittämään eri maiden sosiaalipoliittisten järjestelmien vallitsevat periaatteet ja niiden yhteydet sosiaalisiin ja kulttuurisiin rakenteisiin ja traditioihin.

EU:n nykyisessä kehitysvaiheessa on erityisen tärkeää seurata yhteisön sosiaalisen dimension kehitystä. EU:n komission Vihreä kirja ja Valkoinen kirja ovat tämän alueen keskeisiä dokumentteja.

II.3.3. Kansalaisten suhtautuminen työeläkejärjestelmään

Eläketurvakeskus on muutaman vuoden välein tutkinut kansalaisten yleistä asennoitumista työeläkejärjestelmään ja sen keskeisiin periaatteisiin. Tämän tyyppisen asennetutkimuksen merkitystä selvitettiin jo edellä kohdassa II.3. Sosiaaliturvaa koskevia asennemittauksia tehdään kyllä muuallakin, viimeksi STAKESissa ja Turun yliopiston sosiaalipolitiikan laitoksella. Eläketurvakeskuksen asennetutkimus poikkeaa muista vastaavista sikäli, että siinä keskitytään nimenomaan työeläkejärjestelmään ja se pyritään toistamaan säännöllisesti samalla, verraten suppealla kysymyskombinaatiolla. Tällä tavalla toivotaan voitavan seurata asenneilmaston kehitystä.

Uutena hankkeena tältä alueelta voitaisiin ajatella tutkimusta ihmisten kokemuksista Eläketurvakeskuksen ja työeläkelaitosten asiakaspalvelusta, elleivät eläkelaitokset mieluummin hoida tätä asiaa itse.

III Rekisteri ja tilastolähteiden tutkimuksellisen käytön kehittäminen

Vallitseva käytäntö Eläketurvakeskuksen tutkimustöinnässä on ollut hankkia alkuperäisaineisto määrät-

Tutkimusosasto

15.2.1995

tyä tutkimusongelmaa varten. Tämä on tietysti paras tapa lähestyä ongelmaa juuri halutusta näkökulmasta.

Työeläkejärjestelmän piirissä ja koko valtakunnassa kerättävää rekisteri- ja tilastoaineistoa voitaisiin kuitenkin käyttää pelkkiä tilastoja analyyttisemmän tiedon lähdeaineistona.

Kysymys on siis siitä, että selvitetään, minkälaisiin tutkimustehtäviin ensisijaisesti työeläkejärjestelmän omat rekisterit ja tilastot ja toissijaisesti valtakunnallisesti kerätyt tilastotiedot antavat mahdollisuuksia. Sen jälkeen arvioidaan, mitkä mahdollisista tutkimuksista ovat työeläkejärjestelmän kannalta hyödyllisiä.

Tällainen selvitystyö olisi tärkeää mm. siksi, että valmiisiin tilastoihin perustuva tutkimus on huomattavasti halvempaa kuin alkuperäisaineistoista tehtävä tutkimus. Pelkinä tilastoina olemassa oleva tieto ei varmasti myöskään tavoita kohdeyleisöään yhtä hyvin kuin siitä jalostettu tutkimustieto.

Rekistereiden ja tilastojen tutkimuksellisten käytötarkoitusten selvittäminen on luonteeltaan tutkimuksen edellytysten kehittämistä. Se ei välttämättä näy välittömästi julkaistavina tuloksina, mutta se antaa osviittoja Eläketurvakeskuksen tutkimustoiminnan suuntaamiseen ja tulevien tutkimusohjelmien suunnitteluun.

Rekisteri ja tilastotiedon selvitystyöhön varataan noin yksi tutkijatyövuosi.

IV Yhteistyö muiden tutkimuslaitosten kanssa

Eläketurvakeskuksen tutkimusosasto pitää yllä säännöllisiä yhteyksiä yliopistoihin. Osastolla on yhteyspäällikkö, jonka toimenkuvaan yhteydenpito nimenomaisesti kuuluu. Kaikissa yliopistoissa pidetään säännöllisesti työeläkejärjestelmää koskevaa luentosarjaa. Luontevaa yhteydenpitoa on syntynyt myös tutkijoiden jatko-opintojen kautta.

Keskeinen yhteydenpitoelin kaikkien sosiaali- ja terveysalan tutkimuslaitosten välillä on sosiaali- ja terveysministeriön Tutkimus- ja kehittämisasian neuvottelukunta (TUKE-neuvottelukunta). Se pyrkii määrittelemään sosiaalialan tutkimuksen painoalueita ja priorisoimaan niitä. Sen piirissä voidaan sopia myös työnjaosta eri laitosten kesken. Joitakin tutkimushankkeita TUKE-neuvottelukunta voi rahoittaa.

TUKE-neuvottelukunnan yhteydessä toimii kansainvälisen tutkimusyhteistyön jaosto. Eläketurvakeskus on

Tutkimusosasto

15.2.1995

myös siellä edustettuna. Tulevaisuudessa lienee mahdollista saada EU:lta taloudellistakin tukea tutkimustoimintaan. Kansainvälinen tutkimusyhteistyö vaikuttaa vielä hieman vakiintumattomalta, vaikka se joiltakin osiltaan on jo hyvinkin strukturoitunutta. Tällä hetkellä näyttää sitä, että taloudellista tukea olisi parhaiten saatavissa työttömyyden torjuntaa ja nuorten työllistämistä palveleviin tutkimushankkeisiin. Nämä mahdollisuudet selvitetään tarkemmin kun kansainvälisen tutkimusyhteistyön jaosto saa työnsä tältä osaltaan valmiiksi.

LIITE

Eläketurvakeskuksen tutkimukset ja selvitykset vv.
1990 - 1994

LIITE

ELÄKETURVAKESKUKSEN TUTKIMUKSET ja SELVI- TYKSET VV. 1990 - 1994

1990

Janhunen, Jouko. Eläkejärjestelmät teollisuusmaissa 1990. Eläketurvakesk-
kuksen tutkimuksia 1990:1. 232 s.

Nissinen, Kaija-Liisa. Tesaarus sekä sen sovelluksia 1980-luvulla. Kirjastotie-
teen ja informatiikan tutkimusseminaarin kirjallisuuskatsaus. Helsinki
16.11.1990. 28 s.

1991

Gould, Raija - Takala, Mervi - Lundqvist, Bo. Työ vai eläke. Yksilöllisellä
varhaiseläkkeellä olevien ja työssä käyvien vertailu. Varhaiseläketutkimuksen
tuloksia. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1991:1. 62 s. + liitt.

Forss, Simo - Tuominen, Kristiina. Nuorena eläkkeelle. YVE-eläkeläisen nä-
kökulma. Varhaiseläketutkimuksen tuloksia. Eläketurvakeskuksen tutkimuk-
sia 1991:2. 55 s. + liitt.

The Employment pensions scheme of Finland. Eläketurvakeskus. The Cent-
ral Pension Security Institute. Studies 1991. A working group: P.J. Markku
Hänninen. Jäsenet: Markku Lehto, Asko Tanskanen, Matti Toiviainen, Jouko
Janhunen, Antero Ahonen, Ari Laine, Synnove Hesso, Christina Lindell.
Erkki Nokelainen ja Matti Voivalin. Helsinki 1991.

Hytti, Helka - Kettunen, Seija - Lindell, Christina - Peltonen, Helena. Var-
haiseläkkeiden kehitys Suomessa. Eläketurvakeskus 20.9.1991. (Vrt. uudistet-
tu painos vuodelta 1992)

Kannisto, Jari. Yksilölliselle varhaiseläkkeelle siirtyneiden työhistoria. TEL:n piirissä yksilölliselle varhaiseläkkeelle 1986 - 1988 siirtyneiden työhistoria yksityisellä sektorilla. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1991:3. 48 s. + liitt.

Suomen työeläkejärjestelmä. Vuoden 1990 Suomen raportti OECD:n tutkimukseen yksityisistä eläkejärjestelmistä. Työryhmä: P.J. Markku Hänninen, Sakari Kuikka, Markku Lehto, Asko Tanskanen, Matti Toiviainen, Siht. Jouko Janhunen. Lisäksi ryhmän ulkopuoliset kirjoittajat: Antero Ahonen, Synnove Hesso, Ari Laine, Christina Lindell, Erkki Nokelainen ja Matti Voivalin. Eläketurvakeskuksen selvityksiä 1991. 99 s.

1992

Gould, Raija - Takala, Mervi - Lundqvist, Bo. Varhaiseläkkeelle hakeutuminen ja sen vaihtoehdot. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1992:1. 43 s.

Hyrkkänen, Raili. Palkaton kotityö leskien ansiotyössä ja eläketurvassa. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1992:3. 221 s.

Hytti, Helka - Kettunen, Seija - Lindell, Christina - Peltonen, Helena. Varhaiseläkkeet Suomessa 1970-90. KELA. Kansaneläkelaitoksen julkaisuja T9:44. Helsinki 1992. 36 s.

Karisalmi, Seppo. Kansalaiset, sosiaaliturva ja työeläke. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1992:2. 62 s.

Mannonen, Hillevi. Erikoisvastuiden kuolleisuustutkimus 1992. Helsinki 1992. 43 s. + liitt.

Salminen, Kari - Vanamo, Jussi. Medborgarskap och arbetsprestation. Konfrontation eller kombination. Pensionsskyddscentralen. Forskningar 1992:4. 28 s.

1993

Forss, Simo - Luoma-Aho, Erkki - Ruuska, Tauno. (toim.) Ajoissa kuntoon. Eläketurvakeskuksen tutkimuksia 1993:1. 60 s.

ISSN: 1236-3049 (lisätty tutkimuksiin)

Salminen, Kari. Pension Schemes in the Making. A Comparative Study of the Scandinavian Countries. The Central Pension Security Institute. Studies 1993:2. 410 s.

Kannisto, Jari. Yksityisen sektorin työurat ja eläkeprosentit vuonna 1990. Eläketurvakeskus. Tutkimusia 1993:3. 38 s. + liitt.

Karisalmi, Seppo. Ennakkotietoja rekisteriotetutkimuksesta. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1993:4. 140 s.

Niemelä, Heikki - Salminen, Kari - Vanamo, Jussi. Pensionssystemen i Norden - totalreform eller stegvis förnyelse. Eläketurvakeskus. Tutkimusia 1993:5. 45 s.

1994

Työeläkkeen laskentaopas. Helsinki 1994. 62 s.

Tuominen, Eila. Elämänmuutos ja muutoksen hallinta. Tutkimus leskeksi jäämisen taloudellisista, terveydellisistä ja sosiaalisista vaikutuksista sekä leskeyteen sopeutumisesta. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1994:1. 484 s.

Forss, Simo - Karjalainen, Pirkko - Tuominen, Kristiina. Työeläkeläiset ja vanhusten avuntarve. Tutkimuksen väliraportti. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1994:2. 42 s.

Gould, Raija. Työelämä takanapäin? Tutkimus ikääntyvien työntekijöiden työssä pysymisestä vuosina 1990-1993. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1994:3. 56 s.

Takala, Mervi. Osa-aikaeläke. Katsaus osa-aikaeläkkeittä koskeviin tilasto- ja tutkimustietoihin. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1994:4. 27 s.

Karisalmi, Seppo. Työntekijän rekisteriote ja työeläkesanomien perillemeno. Eläketurvakeskus. Tutkimuksia 1994:5. 106 s.

PL 11, 00521 HELSINKI
Puh. 90-1511 Fax 90-1512496

PB 11, 00521 Helsingfors

P.O.Box, FIN-00521 Helsinki, Finland,
Tel. +358-0-1511, fax +358-0-151 2496

Eläketurvakeskus on Suomen työeläkejärjestelmän lakisääteinen keskuslaitos. Sen tutkimustoiminta koostuu pääasiassa sosiaaliturvaan ja eläkejärjestelmiin liittyvistä aiheista. Tutkimuksissa pyritään monipuolisesti ottamaan huomioon sosiaalipoliittiset, sosiologiset ja taloudelliset näkökulmat.

Pensionsskyddscentralen är lagstadgat centralorgan för arbetspensionssystemet i Finland. Forskningsverksamheten koncentrerar sig i huvudsak på den sociala tryggheten och på de olika pensionssystemen. Målet för forskningsprojekten är att mångsidigt belysa aspekter inom socialpolitik, sociologi och ekonomi.

The Central Pension Security Institute is the statutory central body of the Finnish employment pension scheme. Its research activities mainly cover the fields of social security and pension schemes. The studies aim to paint a comprehensive picture of the sociopolitical, sociological and financial aspects involved.

ISSN 1238 – 4984